

ČEBELAM PRIJAZNA OBČINA 2013

PRIJAVA OBČINE IVANČNA GORICA NA RZPIS ČZS »ČEBELAM PRIJAZNA OBČINA«

I. UVOD

Občina Ivančna Gorica je v sodelovanju s Čebelarским društvom Krka in Zagradec ter Čebelarским društvom Stična, ki delujeta v naši občini pripravila vlogo za sodelovanje v vseslovenskem izboru za »Čebelam prijazno občino«. Menimo, da naša sodi v najožji izbor natečaja, saj je skrb za ohranjanje okolja naša prioriteta naloga.

V občini Ivančna Gorica je zibelka čebelarstva, saj je pri nas, v Podsmreki pri Višnji Gori že pred več kot 150 leti deloval svetovno znani čebelar Emil Rothschutz, (slovensko Rožič), ki je čebelaril z več kot 1000 čebeljimi družinami. Ustanovil je prvo čebelarsko podjetje Kranjski trgovski čebeljak, ki je čebele izvažalo po vsej Evropi in celo v prekomorske dežele. Bil je soustanovitelj Kranjskega društva za umno čebelarstvo, ki je v slovenskem in nemškem jeziku izdajalo glasilo Slovenska čebela. Tu je doma tudi naša avtohtona vrsta čebele, že sredi 19. stoletja imenovana "kranjska sivka".

V občini Ivančna Gorica delujeta dve čebelarski društvi z več kot 100 člani in 2.488 panji čebel. ČD Krka je bilo ustanovljeno že davnega leta 1907. V okviru sredstev za spodbujanje kmetijstva, Občina Ivančna Gorica na podlagi javnega razpisa vsako leto sofinancira dejavnost obeh čebelarskih društev.

V občini smo okoljevarstveno naravnani, saj pri nas ni velikih industrijskih onesnaževalcev okolja, niti prekomernega intenzivnega kmetijstva. Čebelarji postavljajo čebeljake v neokrnjenih okoljih izven naselij.

II. VPRAŠANJA ČEBELAM PRIJAZNA OBČINA 2013

1. Koliko odstotkov javnih površin imate zasajenih z medovitimi rastlinami? Naštete katere in priložite fotografije?

Odstotki javnih površin zasajenih z medovitimi rastlinami po velikosti niso definirani, smo pa v občini v sodelovanju s čebelarji zasejali naslednje površine:

- drevored na Sokolski ulici v Ivančni Gorici (lipe, kostanji),
- lipov drevored na poti do vzgojno-izobraževalnega centra Ivančna Gorica,
- lipe in kostanji pred podružnično šolo na Krki,
- lipe in češnje ob izviru Poltarice, kjer je parkirišče za obisk izvira reke Krke,
- japonska katalpa pri zdravstvenem domu v Ivančni Gorici in pri blokkih divji kostanj,
- pri samostanu v Stični je urejen zeliščni vrt,

- poleg tega tudi na parkovnih površinah in zelenicah sadimo medovito grmičevje (češmin), čebelarji sofinancirajo sajenje medovitih rastlin in vzpodbujajo sajenje medovitih rastlin na kmetijskih zemljiščih (ajda, facelija, rdeča detelja, sončnice),
- Občina aktivno sodeluje pri vseh akcijah odstranjevanja tujih, invazivnih vrst.

2. Ali vaša občina spodbuja čebelarški turizem? Koliko ponudnikov čebelarskega turizma iz vaše občine je certificiranih v okviru ČZS in kako jih spodbujate?

Turizem je ena prioriteten dejavnosti Občine Ivančna Gorica, zato v sklopu aktivnosti za pospeševanja turizma spodbujamo tudi čebelarški turizem.

V naši občini izvaja čebelarški turizem čebelar Koželj Anton, čebelar Henrik Zaletelj predstavlja tudi vzrejalnišče gospodarskih čebeljih matic kranjske sivke in vzrejo čmrljev, čebelar Stane Kovačič pa ponuja možnost zdravljenja z apiterapijo v čebelnjaku. Vsi trije so člani ČD Krka in Zagradec.

V naši občini se obiskovalci lahko sproščajo v neokrnjeni naravi v dolini reke Krke, ob Jurčičevi poti, še posebej so privlačne vasi in zaselki nad Stično, kjer je razvito pohodništvo, izletniški in kmečki turizem, kjer seveda čebelnjakov in čebel ne manjka.

3. Kakšne vsebine povezane s čebelarstvom vaša občina ponuja ob obisku turističnih skupin?

Po območju naše občine poteka Dolenjska čebelarska pot, t. i. »čebelarški šopek« Regijske čebelarske zveze Petra Pavla Glavarja, ki zajema vrsto zanimivosti povezanih s čebelarjenjem, čebelarsko tradicijo in njeno zgodovino na našem območju: Jurčičeva domačija na Muljavi, kjer stoji primer tradicionalnega

dolenjskega čebelnjaka s slamnato streho; Samostan Stična, kjer je še danes živa več kot 400 let dolga tradicija čebelarjenja; stalno čebelarstvo stojišče z nakladnimi in AŽ panji v Ravnem Dolu; Mestna hiša v višnji Gori z doprskim kipom čebelarja Rotschutza in spominsko ploščo; spominska plošča ob stoletnici ČD Krka na Kmečkem turizmu Magovac na Krki; čebelnjak družine Pevec ob Jurčičevi poti ter vrsta drugih znamenitosti.

V letošnjem letu je obiskalo čebelarstvo učno pot preko 20 avtobusov obiskovalcev iz vseh koncev sveta, od Avstrije, Madžarske, Francije, Nizozemske, Anglije, Švedske, Španije do Argentine in Avstralije. Na učnem poligonu so spoznali vse aktivnosti čebelarjenja od postopka pridobivanja medu do proizvodnje čebeljih matic. Ob poligonu je zasejanih preko 3 ha medovitih rastlin: ajde, facelije in rdeče detelje.

V prostorih stare šole na Krki je urejena turistična info pisarna, v kateri so predstavljene različne dejavnosti iz kraja Krka, tu se nahaja tudi čebelarški kotiček s stalno razstavo čebelarških orodij in pripomočkov.

Pred kratkim je Občina vzpostavila krožno pot Prijetno domače, ki obiskovalcem ob obisku naših krajev nudi raznovrstno ponudbo, seveda tudi ponudbo naših čebelarjev.

4. Ali objavljate razpise za pridobivanje sredstev za pomoč pri delovanju čebelarskega društva? Priložite povezavo na dokumentacijo razpisa.

Čebelarstva v naši občini se lahko vsako leto javijo na javni razpis o dodelitvi državne pomoči za ohranjanje, spodbujanje in razvoj podeželja v občini Ivančna Gorica – tehnična podpora.

Povezava na javni razpis 2013: <http://www.ivancna-gorica.si/razpisi-in-objave/?id=837>

5. Ali v šolah, ki jih pokriva vaša občina delujejo čebelarški krožki ter kako sodelujete?

Čebelarški krožek je pred časom deloval na Osnovni šoli Stična. Trenutno ne deluje. Čebelarstvo društvo Stična načrtuje ponovno vzpostavitev delovanja. Sicer pa osnovne šole v občini Ivančna Gorica dobro sodelujejo s čebelarskima društvoma, prav tako v učni proces aktivno vključujejo lokalne čebelarje. Aktivnosti šol so naslednje:

- likovne delavnice, kjer učenci rišejo motive na temo čebelarstva, poslikavajo panjske končnice
- učenci sodelujejo na delavnicah na temo čebelarstva, kjer spoznavajo dejavnost čebelarstva, se učijo o življenju čebel in njihovem vplivu na okolje, okušajo čebelarske proizvode in spoznavajo njihovo koristnost, izdelujejo čebelarske pripomočke, vlivajo svečke iz voska...

- učenci sodelujejo na tekmovanjih osnovnih šol v prostočasnih aktivnostih, kjer je na pomembnem mestu ravno dejavnost čebelarstva. Za predstavitev te dejavnosti so učenci podružnične šole na Krki prejeli srebrno priznanje
- učenci OŠ Stična pod mentorstvom učiteljice gospodinjstva pečejo piškote - medenjake in z njimi sodelujejo tudi na tržnici v Ivančni Gorici
- šolske skupine redno obiskujejo okoliške čebelarje, kjer se seznanijo z njihovo dejavnostjo (Ceglar, Kamnikar, Škufca...)

Vrtec Ivančna Gorica že več let sodeluje z čebelarskima društvoma iz naše občine v akciji Čebelarске zveze Slovenije – »Medeni zajtrk«. Naši čebelarji darujejo vrtcu med, pripravijo predstavitev svoje dejavnosti. Medenega zajtrka se udeleži tudi župan.

6. Ali sodelujete z lokalnim čebelarskim društvom? Na kakšen način?

V občini delujeta dve čebelarski društvi: ČD Krka in Zagradec ter ČD Stična. Občina Ivančna Gorica vsako leto zagotavlja, da čebelarski društvi dobita sofinancerska sredstva na podlagi javnega razpisa. Obema društvoma omogočamo predstavljanje njihove dejavnosti na različnih prireditvah, ki jih organizira Občina. Čebelarji imajo tudi možnost prodaje čebelarskih proizvodov na sobotni podeželski tržnici v Ivančni Gorici, s katero upravlja Občina Ivančna Gorica.

Občina Ivančna Gorica
Prijetno domače

Občina je čebelarstvom nudila pomoč tudi pri organizaciji 9. Slovenskega čebelarkega praznika ter sodelovala pri postavitvi doprsnega kipa in izdaji knjige o Emilu Rotschutzu.

7. Koliko člankov na temo čebelarstva ste v lanskem letu objavili v vašem lokalnem glasilu (priložite PDF)?

Občina Ivančna Gorica mesečno izdaja občinsko glasilo Klasje, kjer so objavljeni tudi prispevki čebelarstvih društev in čebelarstvu:

Strokovna ekskurzija ČD Stična, Klasje št. 1/2013, str. 13;

http://issuu.com/ecetera/docs/klasje_januar_februar_2013?e=1606396/3014136

Meden zajtrk 2012, Klasje št. 8/2012, str 9;

http://issuu.com/ecetera/docs/klasje_internet_dec12?e=1606396/3048570

Ambroževa maša 2012, Klasje št. 8/2012, str. 13;

http://issuu.com/ecetera/docs/klasje_internet_dec12?e=1606396/3048570

Priznanje Čebelarstvo Ceglar, Klasje št. 7/2012, str. 10;

http://issuu.com/ecetera/docs/klasje_oktober_2012_oig?e=1606396/3115729

Predstavitev na tržnici in Dan odprtih vrat 2012; Klasje št. 5/2012, str 10;

http://issuu.com/ecetera/docs/klasje_7-2012_internet?e=1606396/3115667

8. Ali vaša občina spodbuja čebelarje začetnike in ali jim namenjate kakšno pomoč?

V okviru sredstev, ki jih namenjamo čebelarstvom je omogočeno čebelarjem začetnikom: pomoč pri postavitvi čebelnjaka, strokovna pomoč, sofinanciranje nabave pripomočkov, sofinanciranje pridobitve nacionalne poklicne kvalifikacije za čebelarje.

Občina Ivančna Gorica
Prijetno domače

9. Se v vaši občini na področju ohranjanja čebel in okolja ukvarjate še s kakšno aktivnostjo, ki je niste izpostavili v zgoraj naštetih vprašanjih?

- ČD Krka in Zagradec in ČD Stična sta aktivno sodelovali v akciji ČZS »Ohranimo čebele« in pridobili preko 500 podpisnikov akcije
- ČD Krka in Zagradec je pristopilo k sodelovanju v akciji ČZS »Dan odprtih vrat slovenskih čebelarских društev«
- Občina Ivančna Gorica spodbuja tudi ohranjanje kulturne in etnološke dediščine, v občini pa je aktivnih kar nekaj zbirateljev starega kmetijskega orodja in etnoloških predmetov, med katerimi so tudi čebelarški pripomočki (primer Etnološka zbirka Nose)
- Naši čebelarji prejemajo za svoje čebelje izdelke tudi številna priznanja in nagrade (Čebelarstvo ceglar iz Mekinj nad Stično na sejmu AGRA 2012)

10. Kontaktna oseba občine za dotični razpis (ime in priimek ter elektronski naslov)

Marija Okorn; marija.okorn@ivancna-gorica.si

Pripravili:

- Marija Okorn, Matej Šteh, Gašper Stopar – Občina Ivančna Gorica
- Marjan Volaj – ČD Krka in Zagradec
- Sonja Ceglar, Pevec Jožica – ČD Stična